

На основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Сл. гласник РС", бр. 10/13, 124/14, 103/15, 101/16, 35/23, 92/23 и 94/24), члана 40. Статута општине Ћићевац ("Сл. лист општине Ћићевац", бр. 3/19) и Одлуке о буџету општине Ћићевац за 2025. годину ("Сл. лист општине Ћићевац", бр. 20/24 и 6/25), а по прибављеном Решењу о давању претходне сагласности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, бр. 002026628 2025 14840 007 000 000 001 од 7. маја 2025. године, Скупштина општине Ћићевац на 14. седници, одржаној 18. јуна 2025. године, доноси

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ОПШТИНУ ЋИЋЕВАЦ ЗА 2025. ГОДИНУ

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Општина Ћићевац налази се у централној Србији, Расинском округу, на раскрсници свих важних саобраћајница, и као таква погодна је за развој и привлачење нових инвестиција. Ћићевац је седиште истоимене општине са 10 насељених места, простире се на површини од 124 км² и има 7.860 становника. Највеће насеље у општини је Ћићевац, и то је уједно административни, привредни и културни центар општине. Друго насељено место по величини је Сталаћ, затим Појате, Лучина, Град Сталаћ, Плочник, Мрзеница, Трубареве, Браљина и Мојсиње. Окружена је територијама града Крушевца, општине Варварин, Параћина и Ражња. Општина располаже богатим културно-историјским наслеђем и значајним природним ресурсима на којима се заснива садашњи, али и будући, економски и туристички развој општине. Према попису из 2022. године општина Ћићевац има 7.860 становника, од чега 3926 мушкараца и 3934 жена. По насељима: Ћићевац- 3.902 становника, Сталаћ - 1.268 становника, Појате-755 становника, Лучина-699 становника, Град Сталаћ- 555 становника, Плочник-396 становника, Мрзеница-130 становника, Браљина-67 становника, Трубареве-72 становника, Мојсиње-16 становника. Просечна густина насељености у општини Ћићевац износи 64 становника по квадратном километру, што је готово у рангу просека густине насељености на територији Републике Србије. Најмања густина насељености је у југоисточном, брдовитом делу општине, а највећа у централном и северном делу, услед концентracије привредних капацитета и главних саобраћајних праваца.

Природни услови и животна средина: По величини територије и броју становника општина Ћићевац спада у најмање општине у Србији, а по морфолошкој структури рељефа у мање сложене. Највећи део територије Ћићевца лежи на надморској висини од 140 до 150 метара. Рељеф општине Ћићевац је равничарско-брежуљкастог типа и одликује се благо заталасаним теренима, који се од стрмих коса и падина у јужном и источном делу постепено спуштају ка равном алувијалном тлу. Терен се простире у појасу од 131 до око 500 метара надморске висине. Велики део општине лоциран је у алувијалној равни Велике Мораве која протиче њеним западним делом, док се са источне стране пружају огранци Буковика. У јужном делу општине епигенетски се усекла река Јужна Морава у шкриљцима Сталаћких брда

(Мојсињске и Послонске планине) градећи Сталаћку клисуру у дужини од 25 километара и дубини од 350 метара. У геолошком смислу издвајају се две зоне, и то: северна-северозападна, чији терен сачињавају глиновити, песковити, лапоровити терени, са израженим језерским седиментима и пролувијумом и југозападна зона, чији терен углавном чине кристаласти шкриљци високог степена метаморфизма (мигматити, ембресити, гнајсеви). Општина Ћићевац лежи највећим делом на смоници, која се убраја у средње плодна земљишта. Северно и источно од насеља Ћићевац велики комплекс земљишта представљају алувијални наноси, а јужно се пружа земљиште прве категорије плодности док се у земљиште друге категорије убрајају делови са вишом надморском висином, као и делови изложени ерозији вода због великог нагиба терена. С тим у вези, постоје веома повољни услови за развој пољопривреде. Клима је умерено-континентална, али је услед незаштићености већим планинским масивима изложена другим климатским утицајима долином река Велике и Јужне Мораве. Средња годишња температура ваздуха (станица у Ћуприји) је 11.9°C, а најхладнији месец је јануар, док су најтоплији јул и август. Температурне суме овог подручја повољне су за гајење разних пољопривредних култура, а за вегетациони период се узима трајање од марта до новембра. Битни за обављање пољопривредне производње су још и број мразних дана, који је овде највећи у јануару и фебруару, док се ређе јављају у раним пролећним и касним јесењим месецима, али је битан и број тропских дана који су ограничени углавном на летњи период. Што се тиче количине падавина која се овде излучи, 620-644mm годишње, она није довољна па се влага пољопривредним културама надокнађује наводњавањем. Највише падавина се излучи у мају и јуну када су пољопривредним културама неопходне, а најмање у марту, мада је и септембар, као месец у коме се обавља већина пољопривредних радова, релативно сув. Основне карактеристике су топла и сува лета, хладне зиме са снегом, док су пролеће и јесен умерено топли са већом количином падавина у односу на зиму и лето. Територија општине Ћићевац има добро развијену хидрографску мрежу. Поред Западне и Велике Мораве које чине западну границу општине, Јужне Мораве која тече јужном границом њеног подручја, северну границу општине чини Јовановачка река. Велика Морава настаје спајањем река Западне и Јужне Мораве код Града Сталаћа. Главни ток представља река Велика Морава и њене саставнице: реке Јужна и Западна Морава. Њене саставнице носе велике количине еродираног материјала, који се таложи у горњем току Велике Мораве, због чега она мења свој ток, меандрира и често се излива плавећи околни терен и наносећи велике штете. Због тога је и неопходна регулација, која је и извршена на већем делу водотока, ради сакупљања сувишних вода и наводњавања. Њена највећа притока на подручју општине је Јовановачка река која располаже знатном количином воде у влажном периоду, у пролеће и јесен. У свом горњем току протиче кроз обешумљен водонепропустан терен, што омогућава јако сливање, али је у доњем току карактерише јаче упијање воде у неогеним седиментима. Ова река има карактеристике бујичарских токова у одређеном делу године, који су нарочито изражени у алувијалној равни, па је извршена регулација и њеног тока. У Сталаћким брдима усечено је неколико долина мањих потока, од којих су неки повремени токови који се образују после јачих киша и због великог пада њихових токова врше. Подземне воде су посебно угрожене у алувијалној равни Мораве, где је могућност инфилтрирања загађујућих материја у плитке издани на високом нивоу, посебно ако се има у виду хидрауличка повезаност површинских и подземних вода (ниво подземних вода у директној је зависности од нивоа површинских водотокова). Запажа се да је за овај тип издани карактеристична повећана концентрација гвожђа и мангана, те да у условима забаривања и замочварирања на појединим деловима терена долази до промене боје и мириса нарочито у плићој издани. Општина Ћићевац је богата шумама, посебно у јужним деловима општине. Површина под шумама је 2.598 ha. Највише су заступљени храст, буква и граб. Процентуално највеће учешће

имају приватне, док су државне шуме највише заступљене у Мојсињу. Нове површине под шумама ће се формирати у складу са важећим законима из области шумарства, пољопривреде, водопривреде и саобраћаја. За ветрозаштитне и пољозаштитне појасе обавезна је израда пројектне документације (типови појаса, ширина, међусобни односи и врсте). Коришћење шума вршиће се осим у својој основној привредној намени и у оквиру рекреативно-туристичких, научно- истраживачких и других активности у складу са принципима заштите животне средине, природних и културних добара (посебно у оквиру Предела изузетних одлика "Мојсињске планине и Сталаћка клисура Јужне Мораве").

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Према попису из 2022. године општина Ћићевац има 7.860 становника, од чега 3926 мушкараца и 3934 жена. По насељима: Ћићевац - 3.902 становника, Сталаћ - 1.268 становника, Појате - 755 становника, Лучина - 699 становника, Град Сталаћ - 555 становника, Плочник - 396 становника, Мрзеница - 130 становника, Браљина - 67 становника, Трубарево - 72 становника, Мојсиње - 16 становника. Просечна густина насељености у општини Ћићевац износи 64 становника по квадратном километру, што је готово у рангу просека густине насељености на територији Републике Србије. Најмања густина насељености је у југоисточном, брдовитом делу општине, а највећа у централном и северном делу, услед концентracије привредних капацитета и главних саобраћајних праваца. У односу на попис становништва из 2011. године, становништво општине просечно опада, односно представља карактеристично депопулацијско подручје у Србији у коме се пораст становништва не бележи ни у општинском центру. То је последица, пре свега, механичког одлива становништва и негативног природног прираштаја. У општинском центру у Ћићевцу живи готово половина становништваопштине (47%). Полна структура становништва у општини Ћићевац према подацима из 2022. године је следећа: 3.926 мушкараца (49,82) и 3.934 жена (50,18), што је структура која је приближна просеку у Републици Србији. Просечна старост становника је 46 година што је приближно просечној старости на нивоу Републике Србије. У купном броју становника популација старосне доби до 19 година заступљена је са 17,3%, старосне доби од 20-39 заступљена је са 21,8%, старости од 40-59 са 27,20% и популација од 60 година и више са 33,7%. Анализирајући податке о образовној структури становништва уочава се да највеће учешће има становништво са средњим образовањем – 54%, затим непотпуним и основним образовањем – 33%, док више и високо образовањем чини око 12% популације, што је приказано у следећој табели.

Старосна структура становништва општине Ћићевац

Старосно доба	Број становника	М	Ж	% заступљености
0-9	611	317	294	7,8
10-19	743	378	365	9,5
20-29	845	457	388	10,8
30-39	862	469	393	11
40-49	1041	530	511	13,25
50-59	1095	540	555	13,95
60-69	1328	667	662	17
70-79	944	426	518	12
80 и више	390	142	248	4,7

УКУПНО	7860	3926	2934	100
--------	------	------	------	-----

Образовна структура становништва

Општина	Пол	Укупно	Без школске спреме	Непотпуно образовање	Основно образовање	Средње образовање	Више образовање	Високо образовања	Непознато
Ћићевац	укупно	6895	56	553	1719	3714	375	468	10

Диверзификација руралне економије: Пољопривредну производњу на територији општине Ћићевац (посебно руралних подручја) карактерише велика уситњеност катастарских парцела, застарела механизација и опрема, старење популације која се бави пољопривредом због миграција младих у градове, едукација становништва на ниском нивоу, неорганизована и нерентабилна пољопривредна производња, ниске цене пољопривредних производа, ниски приноси и лошији квалитет (од оног какав захтева тржиште ЕУ) због неодговарајућег сортимента и агротехнике. Учешће пољопривредног становништва у укупном становништву општине износи око 70%. Становништво се бави пољопривредом веома често као допунском делатношћу. На територији општине Ћићевац регистровано је 463 правних и физичких лица (предузетника). Укупан број запослених лица је 2.325 и то претежно у прерађивачкој индустрији, трговини, угоститељству и транспортним привредним друштвима. На евиденцији НСЗ у Ћићевцу, закључно са новембром 2023. године, има 699 лица, од тога 441 жена. У стварању националног дохотка општине Ћићевац највеће учешће има прерађивачка индустрија (35% - према подацима Завода за статистику Републике Србије), пољопривреда (32%) и трговина (13%). Према последњим подацима највећи проценат популације општине Ћићевац има средње образовање (3.714), затим следи завршено основно образовање (1.719), непотпуно основно образовање (553), више и високо образовање (853) и најзад и лица без стручне спреме (56).

Рурална инфраструктура: У складу са могућностима локална самоуправа улаже одређена средства у развој инфраструктуре на територији општине Ћићевац. Сваке године се санира изванредан број локалних путева, градских и сеоских улица, а уређују се и пољски путеви у циљу што бољег функционисања у сеоским срединама. Дужина категорисане путне мреже износи 69,68 км са учешћем путева са савременим коловозом. Општински путеви заступљени су са 56,41% (39,3 км). Општинска путна мрежа која повезује насеља са центром општине и са путном мрежом вишег ранга, по квалитету коловозног застора није на задовољавајућем нивоу и потребна је њена реконструкција. Општина Ћићевац је у 2022. години реализовала једну значајну инвестицију, а то је реконструкција улице Николе Тесле у Ћићевцу, укупне дужине од 2.700 м која води до великог броја пољопривредних парцела и фарми. Водоснабдевање грађана општине Ћићевац врши се преко регионалног водовода "Ћелије". Одржавање и експлоатација водовода поверена је ЈКСП "Развитак" у Ћићевцу. Општина Ћићевац велике напоре улаже у реконструкцију постојеће секундарне мреже и изградњу нове у насељеним местима. У насељеном месту Лучина изграђена је секундарна водоводна мрежа у укупној дужини од 1.819 м током 2019. и 2020. године и 2.396 м секундарне мреже у 2022. години. У насељеном месту Појате је у 2022. години започета изградња секундарне водоводне мреже и реализована је прва фаза у дужини од 3.081 м. Ранијих година изграђен је магистрални цевовод Ћићевац - Појате који пролази кроз цело насеље. За насељено место Плочник је израђена пројектно-техничка документација. Насељена места Браљина, Мојсиње и Трубарско немају организовано водоснабдевање нити пројектну документацију. У току је изградња 60 км канализационе мреже кроз пројекат

"Чиста Србија". Што се тиче енергетске инфраструктуре она је на задовољавајућем нивоу и одговара захтевима индустрије и домаћинства. Фиксна телефонија је у фази смањења броја корисника, због смањења броја становника а и због све заступљеније мобилне телефоније. Приступ интернету има већина домаћинства.

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Пољопривредна делатност представља једну од водећих привредних грана општине. Од укупне површине општине (12.370 ha), пољопривредне површине износе 7.677 ha (сви облици својине). Од тога њиве заузимају површину од 5.654 ha, вртови 12 ha, воћњаци 295 ha, виногради 493 ha, ливаде 458 ha, пашњаци 765 ha. Коришћено пољопривредно земљиште износи 3.386 ha што је 27% од укупне површине општине, а 44% од укупне површине пољопривредног земљишта. Од тога њиве заузимају површину од 2.787 ha, воћњаци 118 ha, виногради 151 ha, ливаде и пашњаци 272 ha, остало 58 ha. Површина пољопривредног државног земљишта износи 360 ha, од чега се 81 ha даје у закуп. До сада је кроз Програм заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта дато у закуп 31 ha. Гледајући по култури највише је дато у закуп њива са 43,94%, затим воћњака са 38,01% и ливада са 6,34%. Системом за наводњавање покривено је 170 ha, а када је у питању заштита од штетног дејства спољних и унутрашњих вода, може се рећи да је проценат покривености изузетно мали, и велики проблем настаје услед плављења и елементарних непогода. У Општини је према подацима из 2024. године регистровано 1.485 пољопривредних газдинстава.

Вишегодишњи засади: Општина Ћићевац има добре климатске и земљишне услове за развој воћарства и виноградарства. Воћарство је заступљено углавном у екстензивном облику око сеоских дворишта. Виногради се простиру на благим косама, у средишњем делу општине, где већ прелазе у плодну алувијалну раван на 493 ha, тј. на 6,42% пољопривредних површина. Посебно су заступљени у атарима насеља Град Сталаћ, Сталаћ, Лучина, Радошевац, Ћићевац и Плочник, па у овом делу треба даље инсистирати на специјализацији пољопривреде у виноградарској производњи уз улагања (нови засади, крчење старих винограда, и др.) како би се искористио природни потенцијал и наставила традиција. У последње време становништво овог краја је почело да улаже све више у засаде воћа и винограда. Површине под воћем простиру се на 295 ha и велика је експанзија садње јабука и ораха.

Сточни фонд: Биланс сточарске производње показује висок несклад између постојећег стања и реалних могућности ресурса (скроман сточни фонд и поред добрих климатских услова и великих површина под пашњацима и ливадама, као и велики број празних објеката намењених сточарској производњи). Доминантна сточарска грана јесте свињарство, али последњих година овчарство и козарство постају заступљенији, док се број говеда смањује. Према последњим расположивим подацима у општини Ћићевац стање сточног фонда је следеће: 9666 грла свиња, 668 грла говеда, 1150 грла оваца и 82254 грла живине. Једино је пчеларство доживело просперитет из године у годину, а према последњим подацима 720 газдинстава имају кошнице, а број пчелињих друштава је 12000.

Механизација, опрема и објекти: Подаци са последњег пописа (2012) указују на велики степен застарелости пољопривредне механизације, нпр. просечна старост трактора је између 18-20 година. Куповна моћ пољопривредних произвођача је мала због ниских цена пољопривредних производа. Познато је да застарела механизација умањује приносе, а тиме

смањује рентабилност производње. Поједини пољопривредни произвођачи одлучују се за набавку половне механизације, али то се показало као лоша инвестиција и не утиче значајно на повећање приноса. Према подацима Републичког завода за статистику регистровано је 1.957 трактора, 62 комбајна и 5.100 прикључних машина.

Радна снага: Газдинство је производна и друштвена јединица у примарном сектору привреде на коме се врши економска репродукција. Породична газдинства обухватају пољопривредна газдинства, непољопривредна, мешовита и газдинства без прихода. Пољопривредна газдинства су она у којима сви приходи потичу од индивидуалних пољопривредника на газдинству. Непољопривредна газдинства су она у којима приходи потичу од члана или чланова газдинства који обављају непољопривредна занимања или неко пољопривредно занимање али ван свог газдинства, или приход потиче од пензије, од друге имовине, социјалне помоћи или неке друге врсте сталних примања. Мешовита газдинства су она у којима се истовремено остварују приходи који карактеришу пољопривредна и непољопривредна газдинства. Газдинства без прихода су она у којима је непознат извор прихода или приход потиче од издржавалаца који нису правна лица. Пољопривредном производњом на газдинству бави се 3429 чланова газдинстава, при чему је 57,68% мушкараца и 42,31% жена. Просечан број чланова домаћинстава у свим породичним газдинствима на подручју општине Ћићевац је 2,2. Што се тиче активности које се у току године обављају на газдинству оне нису стриктно подељене на мушке и женске, већ их и жене и мушкарци обављају скоро подједнако.

Структура пољопривредних газдинстава: Општина Ћићевац броји 1.485 пољопривредних газдинстава. Учешће регистрованих пољопривредних газдинстава у односу на укупан број домаћинства износи 24%. До 1 ха има 394 газдинства, од 1-2 ха има 484 газдинства, 464 газдинства имају од 2-5 ха, а од 5-10 ха има 143 газдинства. Број газдинстава која имају бар једно грло стоке је 1226 (Попис 2012). До 4 условна грла (УГ) има 1312 газдинства, од 5-9 УГ има 132 газдинства, 10-14 УГ има 26 газдинстава, 15-19 УГ има 1 газдинство, од 20-49 УГ има 7 газдинстава, од 50 -99 УГ има 5 газдинстава, од 100-499 УГ има 1 газдинство и више од 500 УГ има 1 газдинство.

Производња пољопривредних производа: Доминантна производња у општини Ћићевац је биљна производња и то ратарска, па следи повртарска, а затим виноградарска и воћарска. Од биљних култура највише се узгаја кукуруз, око 1150 ха пољопривредног земљишта је под овом културом, под пшеницом 753 ха а под јечмом 342 ха. Крмним биљем засејан је 431 ха, а под повртарским културама је 48 ха. Приноси кукуруза се обично крећу између 5 – 6,5 т/ха, а пшенице и јечма око 3,5 – 4,5 т/ха. Паприком је засађено 20 ха а под парадајзом је 3 ха. Под воћњацима је 90 ха, од тога је плантажних 25 ха (за укупно 526 газдинстава), према подацима пописа 2012 године, док се под виноградима (попис 2012) води 125 ха, од чега је засађено стоним сортама 22 ха. Јагодом су засађена 2 ха, под бостаном је 4 ха. На подручју наше општине још увек није сертифицирана органска производња.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: На територији општине Ћићевац у активном статусу је 5 земљорадничких задруга. Земљорадничка задруга Ћићевац основана је 1996. године. Има 25 регистрованих задругара и бави се гајењем жита, легуминоза и уљарица. Земљорадничка задруга Сталаћ основана је 2006. године и њена основна делатност је мешовита пољопривредна производња. Када је ступио на снази Закон о враћању конфискованог земљишта власницима, ове задруге остале су без доста земљишта и наступили су проблеми у пословању. Земљорадничка задруга Појате основана је 2010. године и бави се

узгојом живина. Пољопривредна задруга Гала Аграр, Појате, основана је 2005. године и бави се производњом месних прерађевина. Пољопривредна задруга Калем Гоги Био Органик основана је 2019. године и њена претежна делатност је гајење садног материјала.

Трансфер знања и информација: Пољопривредни произвођачи су веома заинтересовани за обуке и предавања која организује ПССС Крушевац, као и за све врсте обука организованих од стране истраживачких установа, привредних субјеката и агенција. Стручна служба се труди да едукације пољопривредника обавља у време зимског периода, када је мањи интензитет радова у пољопривреди, организујући предавања за која пољопривредни произвођачи покажу највише интересовања. Најчешће су то предавања на теме: гајење јагода, малина, купина, јабука, шљива и њихове заштите, расађивања и заштите повртарских култура, исхране преживара, гајења говеда, оваца и коза и могућности за изградњу и реконструкцију објеката у сточарству. Поред локалне самоуправе, активно учешће у едукацији становништва има и Пчеларска секција "Шурка" која сваке године организује предавања на тему пчеларства, а Савез узгајивача ораха Србије организује већ неколико година уназад предавања на тему узгоја, заштите и пласмана ораха.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Регреси	100.1	450.000,00	3.000,00	100	45.000,00	0,00
	УКУПНО		450.000,00				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	6.550.000,00	60	80.000,00	0,00
	УКУПНО		6.550.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	7.000.000,00
Планирана средства за директна плаћања	450.000,00
Планирана средства за кредитну подршку	0,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	6.550.000,00

Планирана средства за посебне подстицаје	0,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	0,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Мере подршке су намењене регистрованим пољопривредним газдинствима са територије општине Ћићевац у висини од 100% за регресе и 60% за инвестиције у физичку имовину. Очекује се да ће планиране мере подршке које су намењене пољопривредним газдинствима довести до подизања квалитета живота у сеоским срединама, повећања продуктивности и ефикасности рада и запошљавања на пољопривредним газдинствима, као и даљем подстицању удруживања.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: ЈЛС своје потенцијалне кориснике о мерама подршке информисаће путем: 1. огласне табле у холу Општинске управе 2. путем интернет презентације општине 3. локалне телевизије и радија 4. у месним канцеларијама.

Мониторинг и евалуација: За мониторинг и евалуацију Програма задужена је Комисија за расподелу и контролу управљања средствима буџета за развој пољопривреде и рурални развој општине Ћићевац.

ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 100.1 Регреси

2.1.1. Образложење: У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Сл. гласник РС", бр. 10/13, 142/14, 103/2015 и 101/2016, 35/2023, 92/2023 и 94/2024) јединица локалне самоуправе може да утврђује мере које се односе на директна плаћања за регресе за репродуктивни материјал, и то за вештачко осемењавање. Ова мера је у складу са Националном и локалном аграрном политиком и представља подршку локалним пољопривредним газдинствима у постизању циља развоја сточарства и повећању сточног фонда.

2.1.2. Циљеви мере: Реализација мере позитивно утиче на економски и социјални развој руралне средине: - подизање конкуретности производње и стварање тржишно одрживог произвођача - обезбеђивање услова за уравнотежен развој говедарства - јачање вертикалне интеграције у производњу млека и меса - подизање стандарда живота у руралној средини и пољопривредних произвођача кроз повећање стабилност дохотка пољопривредног газдинства.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Националним програмом за рурални развој Републике Србије. Корисници ће потписати изјаву да нису користили средства за исту меру у току текуће године.

2.1.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници ове мере су пољопривредни произвођачи који

имају пријављено пољопривредно газдинство у Регистру пољопривредних газдинстава са активним статусом на територији општине Ћићевац.

2.1.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно поднети бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: Корисник треба да има регистровано пољопривредно газдинство уписано у регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом и са пребивалиштем на територији општине Ћићевац. Доставља следећу документацију: извод из регистра пољопривредних газдинстава о сточном фонду, потврду о активном статусу за 2025. годину, фотокопију рачуна овлашћене ветеринарске станице, фотокопију пасоша за осемењено грло, фотокопију банкарске картице и фотокопију личне карте. Поред наведене документације, доставља и потврду надлежног органа о измиреним обавезама на име локалних јавних прихода.

2.1.7. Специфични критеријуми: Једно пољопривредно газдинство може поднети само један захтев за регрес за сва грла која се осемење на газдинству, а максимално за 15 грла за прво вештачко осемењавање.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.9. Критеријуми селекције:

2.1.10. Интензитет помоћи: 100% од укупних трошкова, максимално 3.000,00 динара, односно максимално 45.000,00 динара по коринсику.

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број подржаних газдинстава за регресирање

2.1.12. Административна процедура: Реализација регреса за репродуктивни материјал се спроводи на основу објављивања Кокурса и иста ће се спроводити до утрошка одређених средстава. Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране Комисије у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости. Уз захтев се прилаже: - Фотокопија рачуна о извршеном плаћању за вештачко осемењавање у периоду од 01.01.2025. године до датума подношења захтева; - Извод из регистра пољопривредних газдинства о сточном фонду за 2025. годину из еАграра; - Фотокопија пасоша за осемењено грло; - Фотокопија наменског банкарског рачуна подносилаца захтева; - Потврда о активном статусу регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства за 2025. годину из еАграра; - Фотокопија личне карте; - Потврда надлежног органа локалне самоуправе о измиреним обавезама и порезима; - Изјава под материјалном и кривичном одговорношћу да за исте намене није користио средства по основу других фондова, донација, средства из буџета Републике Србије. Комисија утврђује да ли су испуњени критеријуми за остваривање права на коришћење регреса и доноси Предлог одлуке о исплати средстава корисницима са комплетним захтевима

по редоследу поднесеног и комплетираниог захтева до утрошка расположивих средстава, а крајњи рок за подношење захтева је 30.11.2025. године. Са пољопривредним произвођачима који испуњавају услове, закључује се Уговор, којим се уређују међусобна права и обавезе Корисника и Општине.

2.2. Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава

2.2.1. Образложење: Техничко-технолошка опремљеност пољопривредног сектора захтева значајније инвестиције у модернизацију производње пољопривредних газдинстава, као и опрему, технологију и јачање производног ланца. Мера инвестиције у материјална средства пољопривредних газдинстава подржава мала и средња пољопривредна газдинства у циљу унапређења средстава и процеса производње, продуктивности, конкурентности као и технолошког оспособљавања газдинстава у складу са ЕУ стандардима, а све ради постизања веће економске ефикасности, веће оријентисаности ка тржишту и дугорочне одрживости. Иако ова газдинства карактерише специјализована производња, кључни проблем овог сектора је уситњеност поседа, високи трошкови производње и немогућност утицаја на цене у ланцу исхране, техничка опремљеност газдинства, односно застарела механизација, низак степен образовања и стручне оспособљености. Постоји потреба да се овом мером утиче на повећање приноса и побољшање агро-технолозије.

2.2.2. Циљеви мере: Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава, повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње, унапређење техничко-технолошке опремљености, повећање производних површина и повећање наводњаваних површина.

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Националним програмом за рурални развој Републике Србије. Корисници ће потписати изјаву да нису користили средства за исту меру у току текуће године.

2.2.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници ових подстицајних средстава су индивидуални пољопривредни произвођачи са активним статусом и са пребивалиштем и пољопривредном производњом на територији општине Ћићевац.

2.2.5. Економска одрживост: Није потребан бизнис план.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике: Право на коришћење средстава има: регистровано пољопривредно газдинство са територије општине Ћићевац у активном статусу које је испунило све обавезе по раније одобреним захтевима финансираним из буџета општине Ћићевац. Корисник средстава доставља и Потврду надлежног органа о измиреним обавезама по основу локалних прихода.

2.2.7. Специфични критеријуми: Сектор млека • Пољопривредна газдинства која имају до 29 крава на крају инвестиције; • Нема посебних критеријума за улагање у сектору млека за козе и овце. Сектор меса Пољопривредна газдинства која имају до 29 грла говеда и / или 199 грла оваца и /или коза и / или 29 грла крмача и / или 199 товних свиња и / или 999 ћурака и / или 299 гусака и / или 4.999 бројлера на крају инвестиције. Сектор воћа • Пољопривредна газдинства са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра; • Пољопривредна газдинства, регистрована у Регистру произвођача садног материјала воћа, винове лозе и хмеља у складу са Законом о садном материјалу воћака, винове лозе и хмеља („Службени гласник РС“, бр.

18/05 и 30/10- др. закон) са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра. Сектор поврћа

- Пољопривредна газдинства са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра. Сектор житарица и индустријских усева
- Пољопривредна газдинства која имају до 49 ха земљишта под житарицама и индустријским усевима;
- Пољопривредна газдинства која имају до 1,99 ха земљишта под хмељем. Сектор јаја
- Пољопривредна газдинств са укупним капацитетом објекта за максимално 4.999 кока носилца у експлоатацији на крају инвестиције. Сектор виноградарства
- Пољопривредна газдинства регистрована у Виноградарском регистру у складу са Законом о вину („Службени гласник РС“, бр. 41/09 и 93/12) са највише 1,99 ха винограда на крају инвестиције;
- Пољопривредна газдинства регистрована у Регистру произвођача воћа, винове лозе и садног материјала хмеља у складу са Законом о садном материјалу воћака, винове лозе и хмеља („Службени гласник РС“, бр. 18/05 и 30/10 - др. закон) са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.1.3	Опрема за мужу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације
101.1.4	Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака; специјализоване приколице за транспорт чврстог стајњака, укључујући и пратећу опрему за полутечни и течни стајњак)
101.1.5	Машине и опрема за припрему сточне хране, за храњење и напајање животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну; хранилице; појилице; балери; омотачи бала и комбајни за сточну храну; косилице; превртачи сена)
101.1.6	Сточне ваге, рампе за утовар и истовар и торови за усмеравање и обуздавање животиња
101.1.8	Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде
101.1.9	Машине за примарну обраду земљишта
101.1.10	Машине за допунску обраду земљишта
101.1.11	Машине за ђубрење земљишта
101.1.12	Машине за сетву
101.1.12	Машине за сетву
101.1.13	Машине за заштиту биља
101.1.14	Машине за убирање односно скидање усева
101.1.15	Машине за транспорт
101.1.17	Машине и опрема за наводњавање усева
101.2.5	Машине и опрема за складиштење и припрему сточне хране, за храњење и појење животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну; хранилице; појилице; балери; омотачи бала и комбајни за сточну храну; превртачи сена, итд.)

101.2.6	Сточне ваге, рампе за утовар и истовар и торови за усмеравање и обуздавање животиња
101.2.8	Опрема за смештај квочки, специјализовани/посебно опремљени кавези
101.2.9	Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде
101.2.10	Машине за примарну обраду земљишта
101.2.11	Машине за допунску обраду земљишта
101.2.12	Машине за ђубрење земљишта
101.2.13	Машине за сетву
101.2.14	Машине за заштиту биља
101.2.15	Машине за убирање односно скидање усева
101.2.16	Машине за транспорт
101.2.16	Машине за транспорт
101.2.18	Машине и опрема за наводњавање усева
101.4.1	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе
101.4.2	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.3	Подизање, набавка и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадима
101.4.4	Подизање/набавка жичаних ограда око вишегодишњих засада
101.4.8	Набавка опреме и уређаја за сетву, садњу и мулчирање (са фолијом)
101.4.16	Набавка опреме за резивање, дробљење, сечење и уклањање остатака након резидбе воћних врста
101.4.19	Машине за примарну обраду земљишта
101.4.20	Машине за допунску обраду земљишта
101.4.21	Машине за ђубрење земљишта
101.4.22	Машине за сетву
101.4.23	Машине за садњу
101.4.24	Машине за заштиту биља
101.4.25	Машине за убирање односно скидање усева
101.4.26	Машине за транспорт
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
101.5.1	Машине за примарну обраду земљишта
101.5.2	Машине за допунску обраду земљишта
101.5.3	Машине за ђубрење земљишта
101.5.4	Машине за сетву
101.5.5	Машине за садњу
101.5.6	Машине за заштиту биља
101.5.7	Машине за убирање односно скидање усева
101.5.8	Машине за транспорт
101.5.10	Машине и опрема за наводњавање усева
101.6.1	Набавка нових пчелињих друштава
101.6.2	Набавка опреме за пчеларство
101.6.3	Набавка возила и приколица за транспорт пчелињих друштава

2.2.9. Критеријуми селекције:

2.2.10. **Интензитет помоћи:** Износ подстицаја је 60% од висине рачуна без ПДВ-а.

Максималан износ подстицаја у оквиру инвестиција: 101.1.17, 101.2.18, 101.4.28, 101.5.10, 101.6.1, 101.6.2, 101.6.3 износи 50.000 динара по кориснику, а за све остале инвестиције износ подстицаја по кориснику је 80.000 динара.

2.2.11. Индикатори/показатељи:

2.2.12. Административна процедура: Подстицајна средства додељиваће се путем 2 конкурса који ће детаљније дефинисати инвестиције у оквиру мере, као и критеријуме за кориснике подстицаја. Конкурси ће трајати од дана објављивања до утрошка средстава, а најкасније до 01.12.2025. године. Потенцијални корисници могу поднети само једну конкурсну пријаву у оквиру 1 конкурса. Комисија за расподелу и контролу управљања средствима из буџета општине Ћићевац за финансирање пољопривреде и рурални развој општине Ћићевац (у даљем тексту Комисија) у поступку одобравања подстицајних средстава може да проверава све наводе у конкурсној документацији, утврди и провери тачност приложене документације изласком на терен и да по потреби тражи доставу додатне документације. Јавним конкурсом могу се ближе дефинисати услови и критеријуми оцењивања поднетих захтева. Захтеви ће се разматрати по редоследу приспећа. За сваку инвестицију Комисија задржава право да истражи тржиште и одреди минималну и максималну цену инвестиције која ће бити примењена приликом обрачуна одобравања подстицајних средстава. Предлог одлуке о додели подстицајних средстава доноси Комисија. Одобрена подстицајна средства уплаћиваће се на наменски рачун регистрованог пољопривредног газдинства, а начин реализације и обавезе корисника којима се одобре средства прецизираће се уговором.

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	/	рзс*
Регион	Регион Шумадије и Западне Србије	рзс*
Област	Расинска област	рзс*
Град или општина		рзс*
Површина	124	рзс*
Број насеља	10	рзс*
Број катастарских општина	11	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)		
Демографски показатељи		
Број становника	7860	рзс**
Број домаћинстава	2788	рзс*

Густина насељености (број становника/површина, km ²)	66	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100- 100)	5.75	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	4809	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	12%	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	32%	рзс**
Просечна старост	46	рзс*
Индекс старења	240	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	609	рзс*
Основно образовање (%)	1719	рзс*
Средње образовање (%)	3714	рзс*
Више и високо образовање (%)	853	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	5032	Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	равничарско-брежуљкастог типа	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	/	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	умерено-континентална	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	620-644	Интерни
Средња годишња температура (°C)	12	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	Јужна, Западна и Велика Морава	Интерни
Површина под шумом (ha)	2598	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	16,40%	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	3ha	рзс*
Посечена дрвна маса (m ³)	1003 m ³	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	1485	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	680	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	668	
- правна лица и предузетници (%)	12	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	6114	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	29%	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало (18) (ha, %)	5666,295, 493, 1123, 100	рзс***

Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало (19) (ha, %)	2351, 48, 431, 48 ha	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	2.5 ha	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	/	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	/	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	/	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	/	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	170	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП (20) (ha)	/	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	87.18 ha	Интерни
- физичка лица (%)	90%	Интерни
- правна лица (%)	10%	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	668, 966, 1150, 82254, 12000	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	1957,62, 5100	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	5005	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	4, 2, 1, 105	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	МЂ 2149ha (1300ПГ) СТ 450ha (625ПГ) СЗБ 1967ha (1272ПГ)	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	1542	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	78	рзс***
Годишње радне јединице (број)	1620	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	5 задруга, 2 удружења	Интерни
Производња пољопривредних производа(количина):		
- биљна производња (t)	/	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	/	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева(km)	69,68 км	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	1, 1300	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	1500	рзс*

Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	160	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	/	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	/	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	1	Интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	4	рзс*
Број становника на једног лекара	780	рзс*
Број корисника социјалне заштите	/	рзс*
<i>Диверзификација руралне економије</i>		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	53	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности (30) (број)	16	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	1036 туриста, домаћи туристи - 192, страни туристи - 844	рзс*
<i>Трансфер знања и информација</i>		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	ПССС Крушевац	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	7 домаћинстава се интезивно прате, а 158 домаћинстава је укључено кроз повремене посете	ПССС

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЂИЋЕВАЦ
Бр. 320-10/25-01 од 18. јуна 2025. године

ПРЕДСЕДНИК

Милош Радосављевић, дипл. правник

